

РЕАЛИЗАЦИЈА АКТИВНОСТИ КАО ОДГОВОР НА ПАНДЕМИЈУ НОВОГ ГРИПА А (H1N1) 2009

Према свим научним анализама Светске здравствене организације и других компетентних стручних и научних установа и организација у свету, у току 2009. године дошло је до пандемије грипа изазване новим подтипом вируса А (H1N1) 2009.

Министарство здравља, Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, заједно са Посебном радном групом за примену Плана активности пре и у току пандемије грипа и мрежом института/завода за јавно здравље непрекидно су пратили епидемиолошку ситуацију и предузимали свеобухватне мере контроле и сузбијања болести у складу са препорукама Светске здравствене организације, важећом законском регулативом и Планом активности пре и у току пандемије грипа усвојеним на седници Владе Републике Србије октобра 2005. године.

Након регистровања првог смртног исхода (крајем октобра 2009.г), ученог пораста броја оболелих са клиничком сликом грипа и лабораторијски потврђених инфекција изазваних новим (пандемијским) сојем вируса грипа у Србији у периоду од 27.10-10.11.2009. године, као и пријављеног епидемијског јављања на територији више округа/градава, на предлог Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, Наредбом министра здравља проглашена је епидемија заразне болести пандемијски грип А (H1N1) епидемијом од већег епидемиолошког значаја. Све даље активности на сузбијању пандемијског грипа у Србији спроведене су у складу са Наредбом и Стручно-методолошким упутствима Посебне радне групе Министарства здравља за примену плана активности пре и у току пандемије грипа и Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“.

На основу извештаја Посебне радне групе Министарства здравља за примену плана активности пре и у току пандемије грипа, епидемијски период грипа у Републици Србији почео је раније него претходних сезона (новембар 2009.) и трајао је 9 недеља. На основу ванредног епидемиолошког надзора процењује се да је до сада од пандемијског грипа у сезони 2009/2010. године у Републици Србији оболело између 750.000 и 1.000.000 људи.

У периоду од 24. јуна 2009. до 31. марта 2010. године са клиничком сликом грипа укупно је хоспитализована 6.021 особа. Од укупног броја оболелих особа код 137 обољење је завршено смртним исходом, од којих је 84 лабораторијски потврђено. Од укупног броја умрлих било је 10 трудница од којих су 5 умрле после порођаја. Инфекција је вирусолошки потврђена код укупно 706 случајева. У укупном броју оболелих са лабораторијски потврђеном дијагнозом највише је особа до 40 година старости (69,3%), док су међу умрлим особама више од 1/3 били млађи од 40 година.

Тешке форме болести најчешће су регистроване код особа које претходно нису имале евидентиране факторе ризика (64%). Регистровани фактори ризика за настанак тешких форми обољења и компликације били су кардиоваскуларне болести, болести плућа, трудноћа и гојазност. Труднице и гојазне особе уочене су као две нове групације становништва са већим ризиком за појаву тешких форми болести и смртних исхода.

Кампања ванредне имунизације против пандемијског грипа спроведена је од 17. децембра 2009. до 31. марта 2010. године, на 1127 вакциналних пунктова и вакцинисане су 149.882 особе. (не рачунајући вакцинацију војних осигураника). Имунизација је била праћена медијском кампањом „Заврнимо рукав“ коју је спровело Министарство здравља. Обухват вакцинацијом није остварен према плану због изузетно јаке негативне кампање у свету и код нас, која је била стручно неутемељена.

Узевши у обзир трошкове болничког и ванболничког лечења, трошкове изгубљених радних дана и изгубљених година живота, без трошкова за предузимање превентивних и противепидемијских мера, негативан економски утицај пандемије грипа, без обзира на њен благи ток, у Републици Србији је био између 5,5 и 7 милијарди динара.

За финансирање мера за сузбијање пандемијског грипа Влада Републике Србије је из текуће буџетске резерве одобрила финансијска средства у износу од 1,2 милијарде

динара за набавку антивирусних лекова, заштитне опреме, реагенса за дијагностику, респиратора, монитора, вакцина, рад здравствених установа.

Наредбом о проглашењу епидемије заразне болести од већег епидемиолошког значаја и мерама које се морају спроводити, предвиђена су финансијска средства за 2010. годину, из буџета, у износу од 400.000.000,00 динара. Наведена финансијска средства планирана су за следеће намене: рад здравствених установа, рад Националне референтне лабораторије за грип и респираторне вирусе, сероепидемиолошка истраживања инфлуенце А (H1N1) у популацији Републике Србије, обраду и анализу хоспитализације оболелих од инфлуенце А(H1N1), континуирану едукацију здравствених радника, као и резерву за ванредне потребе.